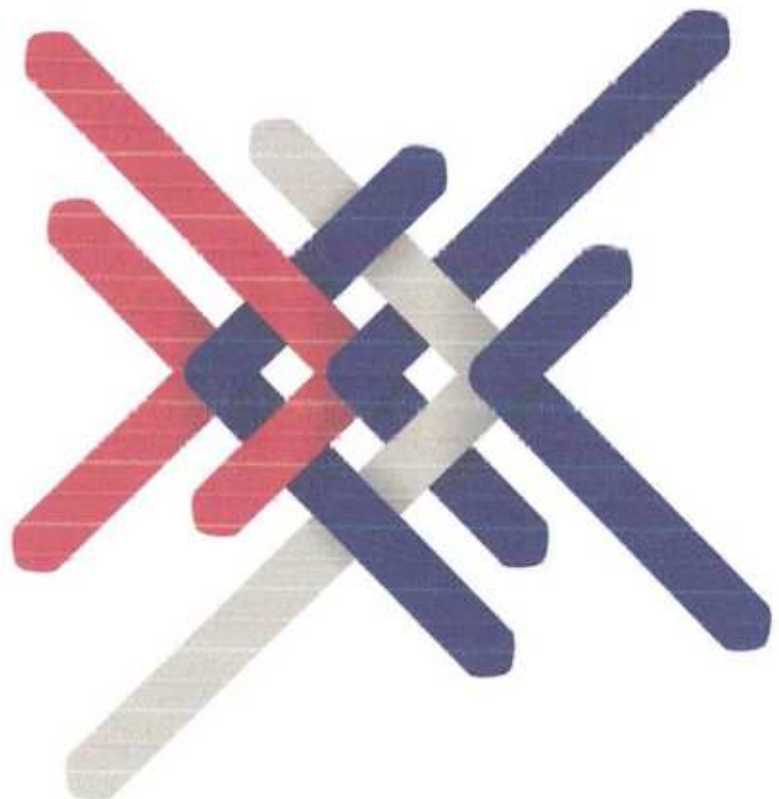

**Санхүүгийн тайлан ба Хараат бус
аудиторын тайлан**

“Улаанбаатар БҮК” ХК

2023 оны 12 дугаар сарын 31

Агуулга

Хараат бус аудиторын дүгнэлт	1
Санхүүгийн байдлын тайлан	5
Санхүүгийн байдлын тайлан <i>(үргэлжлэл)</i>	6
Ашиг, алдагдал болон бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайлан	7
Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
Мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд	11

Компанийн талаарх мэдээлэл

Компанийн нэр:	"Улаанбаатар БҮК" ХК	
Үүсгэн байгуулах шийдвэр:	1996 оны 04 дүгээр сарын 27-ны өдөр анх үүсгэн байгуулагдсан.	
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн:	Дарга	Д.Нямхүү
	Гишүүд	Д. Мөнхөө Х.Ю.Хамхоев. У.Басанхүү Х.Золжаргал М.А.Чаланов С.В.Громов Хараат бус гишүүн Г.Цогнэмэх Т.Мэндсайхан
Удирдлагын баг:	Гүйцэтгэх захирал	Х.Золжаргал
	Үйл ажиллагаа эрхэлсэн захирал	Н.Хунцэнгэл
	Үйлдвэрлэл эрхэлсэн захирал	Р.Г.Мирзиев
	Саяхүү эрхэлсэн захирал	Д.Сууд
	Ерөнхий инженер	Б.Нармандах
	Үйлдвэр техник технологийн дарга	Б.Сапарбек
	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ө.Дэлгэрмаа
Хаяг:	Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 20-р хороо, Лунд голын эрэг, "Улаанбаатар БҮК" ХК-ийн байр	
Регистрийн дугаар:	2041219	
Үйл ажиллагаа:	Угсармал орон сууцны бетон эдлэл хийх	
Ажиллагсадын тоо:	272	
Аудитор:	"Грант Торнтон Аудит" ХХК, Аудит, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн зөвлөгөө, сургалт, үнэлгээний итгэмжлэгдсэн байгууллага	

Удирдлагын мэдэгдэл

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг үнэн зөв бэлтгэж, компанийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаарх санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусвар болсон үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС)-ын дагуу зохистой толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага дараах үүрэг хариуцлагыг биелүүлсэн. Үүнд:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тохиромжтой бодлогыг сонгох, тууштайгаар даган мөрдөж, үндэслэлтэй, нягт нямбай тооцоолол, үнэлгээ хийж, бүх холбогдох нягтлан бодох бүртгэлийн стандартыг мөрдсөн.
- Компанийн эд хөрөнгийг хадгалан хамгаалах, аливаа заль мэх, зүй бус үйлдлээс сэргийлэх, ийм үйлдлийг илрүүлэхэд шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн.
- Санхүүгийн тайланг тасралтгүй үйл ажиллагаанд үндэслэн бэлтгэсэн.
- Өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд хуулийн дагуу эсвэл үүсмэл үүрэг хариуцлага хүлээсэн, ирээдүйн үйл ажиллагаанд алдагдал хүлээж болзошгүй зүйлсийг байнга хянаж байх үүрэгтэй бөгөөд хуулийн дагуу эсвэл үүсмэл үүрэг хариуцлага, болзошгүй зүйлсийн талаар тодруулсан.

"Улаанбаатар БҮК" ХК-ийн ТУЗ-ийн дарга Д.Нямхүү, Гүйцэтгэх захирал Х.Золжаргал болон Ерөнхий нягтлан бодогч Ө.Дэлгэрмаа бид энэхүү тайлангийн 5-10 дугаар хуудсанд үзүүлсэн компанийн санхүүгийн тайлангууд нь 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх компанийн санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн гэдгийг үүгээр мэдэгдэж байна.

ТУЗ-ийн дарга
Д.Нямхүү
Огноо: 2024.03.04

Ерөнхий нягтлан бодогч
Ө.Дэлгэрмаа
Огноо: 2024.03.04

“ГРАНТ ТОРНТОН АУДИТ” ХХК

Аудит, татвар, зөвлөх үйлчилгээний
дэлхийн сүлжээний бие даасан фирм

Далай тауэр, 9 давхар,
ЮНЕСКО гудамж - 31,
Сүхбаатар дүүрэг,
1 хороо Улаанбаатар
14230, Монгол улс
Т + 976 70 110744
+ 976 70 110799

Dalai Tower, 9 floor,
UNESCO street - 31,
Sukhbaatar District-1,
Ulaanbaatar 14230,
Mongolia
T + 976 70 110744
+ 976 70 110799

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

“Улаанбаатар БҮК” ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд:***Дүгнэлт***

Бид “Улаанбаатар БҮК” ХК (цаашид “компани” гэх) -ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх дараах санхүүгийн тайлангуудад (цаашид “санхүүгийн тайлан” гэх)-д аудит хийлээ. Үүнд:

- Санхүүгийн байдлын тайлан,
- Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан,
- Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан,
- Мөнгөн гүйлгээний тайлан,
- Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуй,
- Бусад тайлбар тодруулгууд

Бидний дүгнэлтээр “Улаанбаатар БҮК” ХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн ба мөнгөн гүйлгээ нь бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа *Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага* гэсэн хэсэгт харуулав.

Хараат бус байдал

Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн Олон улсын стандартын зөвлөлийн мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрмийн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн зохих шаардлагуудын дагуу тус Компаниас хараат бус бөгөөд эдгээр ёс зүйн шаардлагуудад нийцүүлэн бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, зохистой гэж итгэж байна.

Аудитын аргачлалын хураангуй

Аудитын цар хүрээ	Компани нь охин компани, хараат компани эзэмшдэггүй учир энэхүү аудитын цар хүрээнд Компанийн нийтлэг зориулалттай санхүүгийн тайлан хамрагдсан болно.
Материаллаг байдал	Санхүүгийн тайлангийн аудитад ашигласан нийт материаллаг байдал нь 555,824 мянган төгрөг ба материаллаг байдлыг сонгохдоо борлуулалтын орлогын 2 хувиар тооцсон.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн тусдын дүгнэлт хариуцаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээлэлд хариуцлагт үүлээн. Бүрэл мэдээлэл Компанийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх жилийн тайланд багтсан мэдээллээс бүрдэх ба харин санхүүгийн тайлан болон манай аудиторын тайланг багтаахгүй. Жилийн тайлан нь энэхүү аудиторын тайлан гарсан өдрөөс хойш бидэнд нээлттэй болно.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй бөгөөд бид аливаа хэлбэрээр баталгаажуулалтын дүгнэлт илэрхийлэхгүй.

Удирдлага болон Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийн Санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг хариуцлага

Компанийн удирдлага эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын ялангуяа стандартын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэгтэй. Удирдлагын тодорхойлох энэхүү дотоод хяналт нь санхүүгийн тайланг аливаа алдаа эсвэл залилангийн улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай байдаг.

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ Компанийн үйл ажиллагааг зогсоох эсвэл татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах компанийн чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

Санхүүгийн тайлагналын аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайланг нь бүхэлдээ анги эсэх талаарх үл үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үл үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар оршин байгаа материаллаг алдаа зөрчлийг илрүүлдэг гэсэн нотолгоо болохгүй. Буруу илэрхийлэх явдал нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох ба хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

Аудитор нь залилан зэрэг хууль бус асуудлуудыг илрүүлэх чадавхийг ямар цар хүрээнд авч үзсэн талаарх тийлбэр

АОУС-ын дагуу аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн шийдэл ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх үзлийг хандлагыг баримтлан ажилладаг. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж

өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах явдлууд багтсан байж болно.

- Компанийн дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд санал дүгнэлт өгөх зорилгоор биш харин тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулах зорилгоор аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- Удирдлагын ашиглагдсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын тохиромжтой байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол болон холбогдох тодруулгын ул үндэслэлтэй, байдлыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байгаа эсэхийг тодорхойлдог.
- Хэрэв материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Компани тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.
- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлдог.

Бид аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа болон аудитын явцад олж илрүүлсэн дотоод хяналтын мэдэгдэхүйц доголдлыг багтаагаад нөлөө бүхий аудитын илрүүлэлтүүд, бусад томоохон асуудлуудаар засаглах эрх мэдэл бүхий удирдлагатай харилцдаг.

Бид хараат бус байдлын талаар холбогдох ёс зүйн шаардлагуудад нийцсэн гэдгээ засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдэд мэдэгддэг ба мөн бид тэдгээр хүмүүстэй бүх харилцаа холбоо болон шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох хамгаалалт зэрэг бидний хараат бус байдлын хүрээнд бодолцож үзвэл зохих асуудлуудаар харилцдаг.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцсан асуудлуудаас тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал асуудлуудыг тодорхойлж тэдгээр асуудлаа аудитын гол асуудлууд гэж үздэг. Хууль, дүрэм журмаар аливаа асуудлыг олон нийтэд мэдээлэхийг хориглосон эсвэл тун ховор тохиолдолд аудиторын тайландаа аливаа асуудлаар харилцах нь тухайн харилцаанаас хүртэх олон нийтийн үр өгөөжөөс илүү сөрөг үр дагавартай учраас аудиторын тайландаа харилцахгүй байх нь зүйтэй гэж үзсэнээс бусад тохиолдолд тэдгээр асуудлыг аудиторын тайландаа тодорхойлдог.

Огноо: 2024.03.04

Санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хөрөнгө			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	7	303,662	566,176
Дансны болон бусад авлага	8	5,029,381	5,737,823
Бараа материал	9	38,248,460	40,262,112
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	10	9,007	2,053,673
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		43,590,510	48,619,784
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө, цэвэр	11	36,854,263	37,291,189
Биет бус хөрөнгө, цэвэр	12	18,634	27,950
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		36,872,897	37,319,139
Нийт хөрөнгө		80,463,407	85,938,923
Өр төлбөр ба эздийн өмч			
Өр төлбөр			
Богино хугацаат өр төлбөр			
Дансны болон бусад өглөг	13	26,825,838	32,642,428
Урьдчилж орсон орлого	14	860,430	249,567
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		27,686,268	32,891,995

Санхүүгийн байдлын тайлан (үргэлжлэл)

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Урт хугацаат өр төлбөр			
Хойшлогдсон татварын өр	15	283,859	273,051
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		203,059	273,051
Өр төлбөрийн нийт дүн		27,970,127	33,165,046
Эздийн өмч			
16			
Хувьцаат капитал	16.1	131,548	131,548
Нэмж төлөгдсөн капитал	16.2	7,225,920	7,225,920
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн нөөц	16.3	26,587,005	27,124,903
Хуримтлагдсан ашиг	16.4	18,547,927	18,291,446
Эздийн өмчийн дүн		52,493,280	52,773,877
Өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн		80,463,407	85,938,923

Хуудас 11-36-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү санхүүгийн байдлын тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Уг санхүүгийн байдлын тайланг 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ны өдөр батлав:

Ө.Дэлгэрмаа
Ерөнхий нягтлан бодогч

Ашиг, алдагдал болон бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2023 он	2022 он
Орлого	17	36,897,894	72,085,177
Өртөг	18	(21,258,576)	(52,546,481)
Нийт ашиг (алдагдал)		15,639,318	19,538,696
Түрээсийн орлого	19	157,091	171,278
Бусад орлого	20	6,706	28,305
Борлуулалт, маркетингийн зардал	21	(207,430)	(131,094)
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	22	(14,915,998)	(14,075,401)
Санхүүгийн орлого	23	66	4,000
Санхүүгийн зардал		-	(1,372,717)
Бусад зардал	24	(234,635)	(209,075)
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз	25	2,039	524
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	26	2,000	(1,829,214)
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг		449,157	2,125,302
Орлогын татварын зардал	27	(72,017)	(233,438)
Татварын дараах ашиг		377,140	1,891,864
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг		2.8	14.38
Дараагийн тайлант хугацаанд ашиг, алдагдлын тайлан руу дахин ангилагдахгүй бусад дэлгэрэнгүй орлого – (татварын дараах):			
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн дүн		(537,078)	(560,169)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		(537,078)	(560,169)
Тайлант жилийн татварын дараах нийт дэлгэрэнгүй орлого		(159,938)	(1,331,695)

Хуудас 11-36-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Мянган төгрөгөөр	Өмч	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2022 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	131,548	7,225,920	27,685,132	17,182,062	52,224,662
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	131,548	7,225,920	27,685,132	17,182,062	52,224,662
Тайланг үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	1,891,864	1,891,864
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	(1,342,649)	(1,342,649)
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	(560,169)	560,169	-
2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	131,548	7,225,920	27,124,963	18,291,446	52,773,877
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	131,548	7,225,920	27,124,963	18,291,446	52,773,877
Тайланг үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	377,140	377,140
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	(657,737)	(657,637)
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	(537,078)	537,078	-
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	131,548	7,225,920	26,587,885	18,547,927	52,493,280

Хуудас 11-36-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	41,777,810	78,084,569
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	41,463,902	75,497,417
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	37,783	-
Бусад мөнгөн орлого	276,125	2,587,152
Мөнгөн зарлагын дүн	(37,454,564)	(73,765,089)
Ажиллагчдад төлсөн	(7,542,093)	(6,955,773)
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	(2,436,129)	(756,215)
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	(17,347,455)	(49,855,860)
Ашиглалтын зардалд төлсөн	(1,020,959)	(756,215)
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	(5,318,906)	(3,418,037)
Хүүний төлбөрт төлсөн	-	(1,112)
Татварын байгууллагад төлсөн	(2,670,033)	(2,539,623)
Даатгалын төлбөрт төлсөн	(26,844)	(29,096)
Бусад мөнгөн зарлага	(1,092,345)	(9,453,158)
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	4,323,246	4,319,480
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	66	-
Хүлээн авсан хүүний орлого	66	-
Мөнгөн зарлагын дүн	(59,070)	(284,587)
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(59,070)	(284,587)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(59,004)	(284,587)

Мөнгөн гүйлгээний тайлан

(үргэлжлэл)

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	1,762,000	50,994,050
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	1,762,000	50,994,050
Мөнгөн зарлагын дүн	(6,236,000)	(56,138,519)
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	(6,236,000)	(56,138,519)
Төлсөн ногдол ашиг	-	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(4,474,000)	(5,144,469)
Валютын ханшийн зөрүү	(52,756)	254,206
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(262,514)	(855,370)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	566,176	1,421,546
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	303,662	566,176

Хуудас 11-38-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү мөнгөн гүйлгээний тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд

1. Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл

"Улаанбаатар БҮК" ХК нь 1984 онд "Байшин Үйлдвэрлэх Комбинат" нэртэй улсын үйлдвэрийн газар хэлбэрээр үүсгэн байгуулагдаж, 1998 онд хувьчлагдаж Монгол Улсын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй, нээлттэй хувьцаат компани болон үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Монгол улсын хуулийн дагуу 2006 оны 5-р сарын 22-нд Улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлж, 2041219 регистрийн дугаартай, 9010001027 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан.

Компанийн зарласан хувьцаа нь нэг бүр нь 1 төгрөг (нэг төгрөг)-ийн нэрлэсэн үнэ бүхий 131,547,500 ширхэг энгийн хувьцаатай. Тодруулга №17.1-с хувьцаа эзэмшил, тодруулга 29.1-с хяналтын харилцааны талаарх мэдээллийн дэлгэрэнгүйг харна уу.

Үндсэн үйл ажиллагааны чиглэл нь компанийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд тусгагдсаны дагуу Угсармал орон сууцны бетон эдлэл хийх ба барилга угсралт, төмөрлөг боловсруулах, машин үйлдвэрлэл эрхлэх, барилгын материал үйлдвэрлэл, төмөр замын суурь бүтэц үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрлүүдийг эзэмшиж, үйл ажиллагаа явуулдаг.

2. Ерөнхий мэдээлэл, СТОУС-ын хэрэглээ, тасралтгүй үйл ажиллагааны таамаглал

Эдгээр санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын зөвлөл ("НББОУСЗ")-өөс баталсан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт ("СТОУС")-ын дагуу бэлтгэсэн болно.

Эдгээр санхүүгийн тайланг Компани нь тасралтгүй байх зарчмын дагуу бэлтгэсэн.

2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангууд түүний тодруулгуудыг 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдөр байгууллагын удирдлага баталсан. (Тодруулга 35-г харна уу).

Тасралтгүй үйл ажиллагаа

НББОУС 1-д заасны дагуу удирдлага нь тайлант хугацаанаас хойш багадаа 12 сарын ирээдүйн хугацаанд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахад эргэлзээ төрүүлэх асуудлууд байгаа эсэхийг үнэлэх шаардлагатай. Ийнхүү үнэлэхдээ одоогийн болон хүлээгдэж буй ашигт ажиллагаа, зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарь, боломжит санхүүжилтийн эх үүсвэр болон үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадавх зэрэг өргөн хүрээний хүчин зүйлсийг харгалзан үзнэ.

Байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагаанд эргэлзээ үүсгэх томоохон үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой тодорхойгүй байдал байхгүй байна.

3. Шинэ болон өөрчлөлт орсон стандартууд болон хэрэглээний тайлбарууд

3.1. 2023 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхэлсэн ба хэрэглэж эхлээгүй шинэ стандартууд

2023 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхлэх мэдэгдлүүд байгаа бөгөөд тэдгээр нь компанийн санхүүгийн үр дүн болон байдалд томоохон нөлөө үзүүлэхээргүй байна.

2023 онд анх удаа хүчин төгөлдөр болох (2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болох ахуйн нэгжийн хувьд) стандарт, нэмэлт өөрчлөлтүүд нь:

- СТОУС 17 Даатгалын гэрээ

Мөнгөн зүйлсийг дахин хөрвүүлэх болон төлбөр тооцоо хийхэд үүссэн ханшийн зөрүүг тухайн хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Мөнгөн бус зүйлсийн хөрвүүлгээс үүссэн зөрүүний олз, гарзыг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд бодит үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн мөнгөн бус зүйлсийн дахин хөрвүүлгээс үүссэн ханшийн зөрүүг тайлант хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Тийм мөнгөн бус зүйлсийн хувьд олз, гарзын аливаа ханшийн зөрүүний хэсгийг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрнө.

4.3. Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгөн гүйлгээний тайлан бэлтгэх зорилгоор Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөнд үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдэлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг, хөрвөх чадвар сайтай богино хугацааны хөрөнгө оруулалт зэргийг хамруулдаг. Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийг хөрөнгө оруулалт болон бусад зорилгоос илүү богино хугацаат өр төлбөрийг барагдуулах зорилгоор эзэмшдэг. Хэрэв мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийн үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдэлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг бол Компани нь хөрөнгө оруулалтыг мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөөр ангилна.

4.4. Санхүүгийн хэрэглүүр

Хүлээн зөвшөөрөлт ба үл хүлээн зөвшөөрөлт

Компани нь тухайн санхүүгийн хэрэглүүрт хамаарах гэрээний оролцогч тал болсон үед санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрдөг.

Санхүүгийн хөрөнгөөс бий болох мөнгөний урсгал дах гэрээний эрх дуусгавар болоход эсвэл санхүүгийн хөрөнгөнд хамаарах бүх бодит эрсдэл, өгөөж шилжихэд санхүүгийн хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн ангилал ба анхдагч хэмжилт

Санхүүгийн хувьд чухал бүрэлдэхүүн хэсэг агуулаагүй дансны авлага болон СТОУС 15-ын дагуу ажил гүйлгээний үнээр бүртгэхээс бусад бүх санхүүгийн хөрөнгийг ажил гүйлгээний зардлыг тохируулсан бодит үнэ цэнээр хэмжинэ.

Хейджийн хэрэглүүрээс бусад санхүүгийн хөрөнгийг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- Хорогдуулсан өртөг
- Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦБДО)
- Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦАА)

Тайлант онд компанид БҮЦБДО-оор ангилагдах санхүүгийн хөрөнгө байхгүй байна. Ангиллыг тодорхойлохдоо:

- Санхүүгийн хөрөнгийг зохицуулах бизнесийн загвар
- Санхүүгийн хөрөнгийн гэрээлсэн мөнгөн урсгалын шинж чанарыг тус тус харгалзан үзнэ.

Санхүүгийн хөрөнгөтэй холбоотой бүх орлого болон зардал нь санхүүгийн зардал, санхүүгийн олз болон бусад санхүүгийн зүйлсээр орлого болон зардалд хүлээн зөвшөөрөгдөх ба харин дансны авлагын үнэ цэний бууралтыг бусад зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн дараа үеийн хэмжилт Хорогдуулсан өртгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө

Дараах хоёр нөхцөл биелсэн тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийг хорогдуулсан өртгөөр хэмжинэ (БҮЦАА-аар ангилагдаагүй үед):

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг гэрээний мөнгөн урсгал "цуглуулах зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө эзэмшдэг" бизнесийн загварын хүрээнд эзэмшиж байгаа бол, мөн
- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийн мөнгөн урсгал нь "зөвхөн үндсэн ба хүүгийн төлбөр" (SPPI) байвал.

Санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрсний дараа хорогдуулсан өртгөөс үнэ цэний бууралтын хасагдуулгыг хассан дүнгээр хэмжинэ. Хүүг үр ашигт хүүгийн аргаар тооцоолно. Анхны үнэ цэний бууралтын хасагдуулаг болон дараа үеийн өөрчлөлтүүдийг ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө (БУЦАА)

Хорогдуулсан өртгөөр хэмжих эсвэл бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх ангиллын шаардлагад нийцэхгүй санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэнэ.

Мөн тодорхой тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэхээр тогтож болно. Тухайлбал компани дараа үед хорогдуулсан өртгөөр хэмжих эсвэл бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэх сонголт хийж болно.

Ийм сонголтыг зөвхөн нягтлан бодох бүртгэлийн зөрүүтэй байдлыг арилгах эсвэл ихээхэн хэмжээгээр бууруулж байгаа тохиолдолд хийнэ.

Дээрх сонголтыг бүх ижил төстэй ажил гүйлгээнд мөрдөх шаардлагагүй. Харин энэ нь илүү мэдээлэл бий болгож байгаа тохиолдолд банк сонгож болох хувилбар юм.

Бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦБДО)

Дараах хоёр нөхцөл биелсэн тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэний өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлнэ:

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг гэрээний мөнгөн урсгал "цуглуулах ба борлуулах зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө эзэмшдэг" бизнесийн загварын хүрээнд эзэмшиж байгаа бол, мөн
- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийн мөнгөн урсгал нь "зөвхөн үндсэн ба хүүгийн төлбөр" (SPPI) байвал.

Хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрөх үед бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрөгдсөн олз, гарзыг ашиг, алдагдалд дахин ангилна.

Дансны болон бусад авлага, гэрээний хөрөнгө

Компани нь дансны болон бусад авлагын авлага, гэрээний хөрөнгийг хялбаршуулсан аргаар нягтлан бодох бүртгэлд тусгадаг бөгөөд алдагдлын нөөцийг хүлээгдэж буй эзэлийн алдагдлын аргаар бүртгэдэг. Эдгээр нь санхүүгийн хэрэглүүрийн ашиглалтын хугацааны аль ч үед төлбөр төлөгдөхгүй (дефолт) болох магадлалыг харгалзан үзсэн гэрээний мөнгөн урсгалын хүлээгдэж буй дутагдал юм.

Компани нь дансны авлагын үнэ цэний бууралтыг тооцохдоо хугацаа хэтэрсэн өдрүүдээр нь бүлэглэн эзэлийн эрсдэлийн шинж чанарт ангилан үнэлнэ. СТОУС 9-ийн үнэ цэний бууралтын шаардлагыг хэрхэн хэрэгжүүлж байгаа талаар нарийвчилсан шинжилгээг тодруулга 30.2-с үзнэ үү.

Санхүүгийн өр төлбөрийн ангилал болон хэмжилт

Компанийн санхүүгийн өр төлбөрт зээл, дансны болон бусад өглөг, бусад санхүүгийн хэрэглүүрүүд орно.

Санхүүгийн өр төлбөрийг БУЦАА-с өөрөөр хэмжих үед ажил гүйлгээний үнэ цэнийг тохируулсан бодит үнэ цэнээр нь хэмждэг.

Дараа үед санхүүгийн өр төлбөрийг БУЦАА-р тодорхойлсон санхүүгийн өр төлбөр болон деривативаас бусад тохиолдолд үр ашигт хүүгийн арга ашиглан хорогдсон өртгөөр хэмжинэ. Бодит үнэ цэнийн олз гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө. Бүх хүүтэй холбоотой зардал болон санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг санхүүгийн зардал эсвэл санхүүгийн орлогоор хүлээн зөвшөөрнө.

4.5. Бараа материал

Бараа материалыг өртөг ба цэвэр боломжит үнэ цэний аль багаар тайлагнана. Бараа материалын өртөг жинлэсэн дунжийн зарчимд суурилдаг ба бараа материалын худалдан авалтын зардал болон одоогийн байршил, нөхцөлд авчрахтай холбоотой гарсан бүх зардал багтана. Цэвэр боломжит үнэ цэнийг бизнесийн хэвийн ажиллагааны үеийн бараа материалын борлуулах үнээс бараа материалыг иж бүрдэл болгох зардал ба борлуулах зардлыг хасаж тооцно.

4.6. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо

Тухайн тайлант хугацаанд хамааруулан зардал гэж зөвшөөрч бүртгэхээс өмнө төлбөрийг нь урьдчилж төлсөн зарлагыг санхүүгийн байдлын тайлангийн хөрөнгийн зүйл ангид хамааруулан урьдчилж төлсөн зардал гэж бүртгэнэ. Ийм төрлийн зардлуудыг дараагийн тайлант үеийн холбогдох зардалд нь шингээнэ.

Бараа материал, бусад зүйлсийг худалдан авахаар төлсөн урьдчилгааг урьдчилж төлсөн тооцоонд хамааруулна.

4.7. Үндсэн хөрөнгө

Барилга, компьютер дагалдах хэрэглүүр болон бусад тоног төхөөрөмжийг зэрэг хөрөнгийг ашиглалтын байршилд авч ирэхэд гарсан зардлууд болон тухайн хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглахад шаардлагатай гарсан зардлуудыг хамруулан худалдан авсан өртөг эсвэл үйлдвэрлэлийн өртгөөр анхлан бүртгэнэ. Санхүүгийн түрээсийн хөрөнгүүдийг барилга болон компьютер дагалдах хэрэглүүрийн адил бүртгэнэ. Ажил үйлчилгээний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн зорилгоор ашиглаж буй хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд дахин үнэлсэн дүн буюу дахин үнэлгээ хийсэн өдрөөрх дүнгээс дараа үеийн хүримтлагдсан элэгдсэн болон дараа үеийн үнэ цэний бууралтын алдагдлыг хассан дүнгээр тайлагнана.

Өлэгдлийг хөрөнгө тус бүрийн ашиглах хугацаагаар шулуун шугамын иргээр тооцож, ашиг алдагдлаар тусгана. Хөрөнгийг ашиглах боломжтой болсон үед элэгдүүлж эхэлнэ. Хөрөнгийн ашиглах хугацааг дараах байдлаар тогтооно.

Гэрлэг, байгууламж	- 25 жил
Тээврийн хэрэгсэл	- 10 жил
Тавилга, эд хогшил	- 10 жил
Машин, тоног төхөөрөмж	- 10 жил
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	- 2 жил

4.8. Биет бус хөрөнгө

Биет бус хөрөнгөнд программ хангамж хамаарна.

Гаднаас худалдан авсан биет бус хөрөнгийг худалдан авалт хийсэн өдөр өртгөөр нь бүртгэнэ. Өртөг нь төлсөн мөнгөний дүн, өгсөн хөрөнгийн зах зээлийн үнэ, гарсан өр төлбөрт төлөх дүнгийн өнөөгийн үнэ цэнэ эсвэл хувьцаа гаргалтын хувьд хүлээн авсан санал бодлын зах зээлийн үнэ цэнээр хэмжигддэг.

Дотооддоо бий болгосон биет бус хөрөнгийн хувьд судалгаа хөгжүүлэлтийн зардлаас бусад өртөг зардлыг биет бус хөрөнгийн өртөгт капиталжуулдаг.

Биет бус хөрөнгийг хувьцаа болон өөр бусад мөнгөн бус хөрөнгөөр солилцох замаар олж бэлтгэж болно. Энэ тохиолдолд биет бус хөрөнгийн өртгийг шилжүүлэн өгсөн хөрөнгийн зах зээлийн үнэ эсвэл биет бус хөрөнгийн зах зээлийн үнэ хоёрын аль тодорхой байгаа үнээр үнэлнэ.

Дараа үеийн хэмжилт

Ашиглах хугацаа нь тодорхой дотооддоо хөгжүүлэн капиталжуулсан программ зэрэг биет бус хөрөнгүүдийг өртгийн аргаар бүртгэх ба ашиглах хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар хорогдуулна. Үлдэх өртөг болон ашиглах хугацааг тайлант жил бүр дахин тооцно. Мөн үнэ цэний бууралтын тест хийнэ. Биет бус хөрөнгүүдийн ашиглах хугацаа нь:

- Программ хангамж 2 жил

Капиталжуулж буй хөгжүүлэлт нь дуусаагүй программ хангамжийг хорогдуулахгүй боловч үнэ цэнэ бууралтын тест хийнэ.

Хорогдуулгын зардлыг санхүүгийн бус хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол, үнэ цэнэ бууралтын дансанд бүртгэнэ.

Программ хангамж болон брэнд нэртэй холбоотой дараа үед гарах засварын зардлыг зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Биет бус хөрөнгийг борлуулснаас үүсэх олз гарзыг борлуулалтын үнэ болон дансны үнийн зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрч, бусад орлого болон зардлын дансанд ашиг болон алдагдлаар бүртгэнэ.

4.9. Биет бус хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн үнэ цэнэ бууралтын тест

Хөрөнгүүдийг үнэ цэний бууралтын зорилгоор тусдаа мөнгөний урсгалд (мөнгөн бий болгогч нэгж)-д суурилан боломжит хамгийн жижиг бүлгүүдэд хуваадаг. Үүний үр дүнд зарим хөрөнгийн үнэ цэний бууралт дангаараа хийгддэг бол зарим хөрөнгүүд мөнгө бий болгогч нэгжийн түвшинд үнэлэгддэг.

Үнэ цэний бууралтын алдагдлыг хөрөнгийн нөхөгдөх дүнгээс давсан дансны үнийн дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө. Нөхөгдөх дүн нь ашиглалтын үнэ цэнэ болон бодит үнэ цэнээс борлуулалтын өртгийг хассан дүнгийн аль өндрөөр тодорхойлогдоно. Ашиглалтын үнэ цэнийг тодорхойлохдоо удирдлага нь мөнгө бий болгогч нэгж бүрийн ирээдүйн мөнгөн урсгалыг тооцох ба тухайн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг тооцохын тулд зохих дискаунтын түвшинг тодорхойлдог.

Мөнгө бий болгогч нэгжид үнэ цэнэ бууралтын гарзыг хуваарилахдаа тухайн нэгжид хамаарах гүүдвэлийн үлдэгдлийг хамгийн эхэнд бууруулна. Үлдсэн гарзыг нь мөнгө бий болгогч нэгжид хамаарах хөрөнгүүдэд тэнцүүлсэн хэмжээгээр хуваарилна.

Хөрөнгийн өмнө нь хүлээн зөвшөөрсөн үнэ цэний бууралтын алдагдал цаашид байхгүй болох шинж тэмдэг илэрсэн эсэхийг үнэлдэг. Хөрөнгийн болон бэлэн мөнгө үүсгэх нэгжийн нөхөгдөх үнэ нь түүний дансны үнээс давсан тохиолдолд үнэ цэний бууралтын алдагдлыг буцаана.

4.10. Түрээс

Компани нь түрээслүүлэгч байх үед

Түрээслүүлэгчийн хувьд Компани түрээсийг үйл ажиллагааны болон санхүүгийн түрээс гэж ангилдаг.

Түрээс нь үндсэн хөрөнгийг эзэмшихтэй холбоотой бүх эрсдэл, үр дүнг шилжүүлсэн тохиолдолд санхүүгийн түрээс гэж ангилагддаг бөгөөд бусад тохиолдолд үйл ажиллагааны түрээс гэж ангилагдана.

Дараа үеийн хэмжилт

Ашиглах эрхтэй хөрөнгийн ашиглах хугацааг тодорхойлохдоо гэрээний нөхцөл эсвэл өмчлөлд байгаа ижил төстэй хөрөнгийн ашиглах хугацааны аль багаар тогтооно. Материаллаг дүнтэй үлдэх өртөг тооцоолол болон хөрөнгийн ашиглах хугацааны тооцооллыг багадаа жилд нэг удаа шинэчилнэ.

Үндсэн хөрөнгийн данснаас хассан, ашиглалтаас гаргаснаас үүссэн олз, гарзыг тухайн хөрөнгийн борлуулалт болон дансны үнийн зөрүүгээр тодорхойлох ба олз, гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

4.11. Өмч, нөөц, ногдол ашгийн төлбөр

Хувьцаат капитал нь гаргасан хувьцааны нэрлэсэн үнийг илэрхийлнэ.

Халаасны хувьцаа нь Компани гүйлгээнд гаргасан хувьцаагаа зах зээлээс эргүүлэн худалдан авах үед худалдан авсан хувьцааны дүнгээр өмчийн буюу хувьцаат капиталын дүнг бууруулна.

Нэмж төлөгдсөн капиталд хувьцаат капитал гаргаснаас хүлээж авсан аливаа урамшуулал орно. Хувьцаа гаргахтай холбоотой аливаа ажил гүйлгээний зардлыг холбогдох татвар суутгасан цэвэр дүнгээр нэмж төлөгдсөн капиталаас хасна.

Өмчийн бусад хэсэгт дараах зүйлс багтдаг. Үүнд:

- Дахин үнэлгээний нөөц нь үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний олз, гарзаас бүрдэнэ. (Тодруулга 16.3-с харна уу)

- Хуримтлагдсан ашигт тайлант болон өмнөх хугацааны бүх ашиг багтана. (Тодруулга 16.4-с харна уу)

Ногдол ашгийг зарласан хугацаанд нь өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрнө. (Тодруулга 13-с харна уу)

4.12. Орлого хүлээн зөвшөөрөлт

Орлогыг төмөр бетон эдлэл үйлдвэрлэх, борлуулах үйл ажиллагаанаас олдог.

Орлого хүлээн зөвшөөрөхдөө компани нь дараах таван алхмыг мөрддөг. Үүнд:

1. Үйлчлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээг тодорхойлох
2. Гэрээний үүрэг хариуцлагын биелэлтийг тодорхойлох
3. Арилжааны үнийг тодорхойлох
4. Арилжааны үнийг гэрээний гүйцэтгэх үүргүүдэд хуваарилах
5. Аж ахуйн нэгж гүйцэтгэх үүргээ биелүүлсэн үедээ орлогыг хүлээн зөвшөөрөх

Компани нь бараа, ажил үйлчилгээтэйгээ холбоотойгоор олон төрлийн ажил гүйлгээ хийдэг. Иймд гэрээний нийт үнийн дүн нь үүрэг хариуцлагын төрөл бүрд тус тусын үнийн дүнд харгалзуулан хуваарилагддаг. Гэрээний үнийн дүнд гуравдагч этгээдэд олгох төлбөрийг хамруулахгүй.

Орлогыг тохиролцсон барааг шилжүүлсэн болон ажил үйлчилгээг үзүүлэх гэрээний үүргээ биелүүлсэн бол тухайн мөчид эсвэл тодорхой хугацааны явцад хүлээн зөвшөөрнө.

Хэрэгжээгүй үүрэгт хамаарах орлого орлох үед гэрээний өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрөх ба санхүүгийн байдлын тайланд бусад өр төлбөрөөр харуулна. Үүнтэй адилаар төлбөр ирэхээс өмнө тохиролцсон үүргийг биелүүлэх үед гэрээний хөрөнгө эсвэл авлагаар санхүүгийн байдлын тайланд тусгана.

Түрээсийн орлогод түрээслүүлэгчээс түрээслэгчид хөрөнгийг тодорхой хугацаанд, тодорхой төлбөртэйгөөр ашиглуулах эрхийг шилжүүлэх тухай гэрээний дагуу түрээслүүлэгчийн хүлээн авах мөнгөн болон мөнгөн бус дүнг хамруулна.

4.13. Өртөг, зардал

Борлуулалтын өртгийг борлуулалтын орлоготой нь уялдуулж санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрч, толилуулна.

Борлуулалт маркетинг, ерөнхий удирдлагын зардал, бусад зардлыг нийт дүнгээр нь толилуулна.

4.14. Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмж

Богино хугацааны ажилчдын тэтгэмж

Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмжид хамаарах амралтын мөнгө зэрэг тэтгэмжийг тэтгэмж болон бусад үүргийн дансанд дискаунтчлаагүй дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Ажилчдад олгох богино хугацааны тэтгэмж ажилчид холбогдох үйлчилгээ үзүүлсэн жилийн тайлант хугацааны эцсээс хойш 12 сарын дотор олгох тэтгэмж бөгөөд дараахыг багтаана. Үүнд:

- цалин урамшуулал;
- ээлжийн амралтын мөнгө, хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж;
- мөнгөн бус тэтгэмжүүд.

Урамшуулал

Компани зөвхөн өнгөрсөн үйл явдлын үр дүнд мөн үүрэг хариуцлагын найдвартай тооцоолол хийх боломжтой тохиолдолд тийм төлбөр хийх өнөөгийн хууль ёсны болон үүсмэл үүрэг хүлээсэн бол урамшууллын төлбөрийн хүлээгдсэн өртгийг хүлээн зөвшөөрнө.

Өнөөгийн үүрэг хариуцлага зөвхөн тухайн аж ахуйн нэгжид төлбөр хийхээс өөр бодитой хувилбар байхгүй тохиолдолд л оршино.

4.15. Орлогын албан татвар

Тайлант үеийн татвар гэдэг нь тайлант оны эцсээр хүчинтэй болсон эсвэл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй татварын хувь хэмжээг ашиглан тухайн оны татвар ногдох орлогод төлөх татварын өглөг болон өмнөх онуудтай холбоотой татварын өглөгийн залруулга юм.

Хойшлогдсон татварыг санхүүгийн тайлан дах хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үнэ болон татвар ногдох ашгийн тооцоололд ашиглан холбогдох татварын суурь хоорондын түр зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын өр төлбөрийг ерөнхийдөө бүх татвар ногдох түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрдөг. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ерөнхийдөө түр хасагдах зөрүүг ашиглаж болохуйц хэмжээний татвар ногдох ашиг олох магадлалтай байгаа үед бүх хасагдах түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрнө. Ийм хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг гүүдвилийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт эсвэл ажил гүйлгээн дэх бусад хөрөнгө, өр төлбөрийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт нь татвар ногдох орлого ба нягтлан бодох бүртгэлийн ашгийн аль алинд нөлөөлөхгүй байвал хүлээн зөвшөөрөхгүй.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн дансны үнийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст эргэж харах ба хангалттай хэмжээний татвар ногдох орлогоор тухайн хөрөнгө бүхлээрээ эсвэл тодорхой хэсэг нь нөхөгдөх боломжтой болох үед бууруулна.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөр нь хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй эсвэл тайлант оны эцсээр хүчин төгөлдөр болсон татварын хувь хэмжээ болон татварын хуульд үндэслэн тухайн өр төлбөрийг барагдуулах эсвэл хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөх тайлант онд мөрдөгдөхөөр хүлээгдэж буй татварын хувь хэмжээгээр хэмжигдэнэ. Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн хэмжилт нь тайлант хугацааны эцэст компани хөрөнгө ба өр төлбөрийн дансны үнийг нөхөх буюу барагдуулахаар хүлээж байгаагаас үүсэх татварын үр дагаварт нөлөөлдөг.

4.16. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого болон тооцооллын тодорхойгүй байдалд удирдлагын шийдлийг ашиглах нь

компаниин удирдлага санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ хөрөнгө, өр төлбөр, орлого болон зардал хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой шийдэл, тооцоолол, таамаглал ашигладаг.

Удирдлагын томоохон тооцоолол, таамаглал

Компани нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогоо баримтлахад үүсдэг санхүүгийн тайланд томоохон нөлөөлөл үзүүлэхүйц удирдлагын тооцоолол, таамаглалыг доор харуулав. Үүнд:

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө хүлээн зөвшөөрөлт

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөхдөө шилжүүлсэн татварын алданги болон хасагдах түр зөрүү нь ирээдүйн татвар ногдох орлогоор нөхөгдөх магадлалын үнэлгээнд үндэслэнэ. Мөн татварын орчин дахь хууль эрх зүйн болон эдийн засгийн хязгаарлалт, тодорхойгүй байдлын нөлөөллийг үнэлж дүгнэдэг.

Тооцооллын тодорхойгүй байдал

Хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зардлыг хүлээн зөвшөөрөх, хэмжихэд хамгийн их нөлөө үзүүлэх тооцоолол, таамаглалын талаарх мэдээллийг доор харуулав. Үүнд:

Бараа материал

Удирдлага нь бараа материалын цэвэр боломжит үнэ цэнийг тайлагналын өдрөөрх хамгийн найдвартай нотолгоонд суурилан тооцдог. Технологи болон зах зээлийн өөрчлөлттэй хамааралтай борлуулах үнийн бууралт нь тус тооцоололд нөлөөлнө.

Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүр болон санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тодорхойлоход үнэлгээний арга ашигладаг. Зах зээлд оролцогчид уг хэрэглүүрийг хэрхэн үнэлж байгаатай уялдаатайгаар тооцоо, таамаглалыг боловсруулдаг. Удирдлага нь таамаглалыг байнга нээлттэй байдаггүй боломжит мэдээллүүдэд үндэслэдэг. Тооцоолсон бодит үнэ цэнэ нь тайлагналын өдрөөрх холбоогүй талуудын гүйлгээний бодит үнээс өөр байх магадлалтай.

5. Санхүүгийн тайлангийн дахин тайлагнал

Компани алдаа илрүүлсний дараа нягтлан бодох бүртгэлийн өөрчлөлт болон өмнөх үеийн алдааны залруулгыг анх баталсан санхүүгийн тайланд буцаж хэрэгжүүлдэг ба ингэхдээ алдаа гарсан өмнөх хугацаанд толилуулсан харьцуулагдах дүнг дахин тайлагнах, эсвэл толилуулсан хамгийн эхний хугацаанаас өмнө алдаа гарсан бол уг толилуулсан хамгийн эхний хугацааны хөрөнгө, өр төлбөр ба өмчийг дахин тайлагнадаг. Санхүүгийн тайланг өмнөх хугацааны харьцуулагдсан мэдээллийн хамт залруулга хийх шаардлага гарсан хугацаандаа хийгдсэн мэтээр толилуулна. Тийм учраас толилуулсан хугацаа бүрд холбогдох залруулгын дүн нь тухайн хугацааны санхүүгийн тайланд багтана.

Тайлант хугацаанд харьцуулагдах дүнг дахин тайлагнах асуудал үүсээгүй болно.

6. Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөр

6.1. Санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн ангилал

Тодруулга 4.4 -д санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн ангилал бүрийн тайлбар, холбогдох бүртгэлийн бодлогыг тодруулсан. Санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөр нь ангилал тус бүрээр дараах байдалтай байна:

2023 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Хорогдуулсан өртөг	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө	Нийт
Дансны болон бусад авлага *	4,735,147	-	-	4,735,147
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	303,662	-	-	303,662
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	5,038,809	-	-	5,038,809
Дансны болон бусад өглөг *	26,253,959	-	-	26,253,959
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	26,253,959	-	-	26,253,959

2022 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Хорогдуулсан өртөг	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө	Нийт
Дансны болон бусад авлага *	5,050,085	-	-	5,050,085
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	566,176	-	-	566,176
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	5,616,261	-	-	5,616,261
Дансны болон бусад өглөг *	31,719,182	-	-	31,719,182
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	31,719,182	-	-	31,719,182

* Дансны болон бусад авлага, өглөгт зөвхөн санхүүгийн хөрөнгийг толилуулсан.

Компанийн эрсдэлийн удирдлагын зорилго, бодлого зэрэг санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэлийн тодруулгыг Тодруулга 31-с харна уу.

7. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бэлэн мөнгө	22,415	2,892
Банкан дахь харилцах дансны үлдэгдэл		
- Төгрөг	228,027	362,190
- Ам.доллар	53,220	201,094
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	303,662	566,176

Компанид хадгаламж барьцаалсан зээлийн барьцаанд байгаа мөнгөн хөрөнгө болон арилжааны банк болон банк бус санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хугацаатай хадгаламж бүхий хязгаарлагдсан мөнгөн хөрөнгө байхгүй байна.

8. Дансны болон бусад авлага

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Дансны авлага	4,800,238	3,160,046
Найдваргүй дансны авлагын хасагдуулга	(213,331)	(213,331)
Цэвэр дансны авлага	4,586,908	4,946,715
Ажиллагсадаас авах авлага	144,615	98,164
Бусад авлага	3,624	5,206
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	4,735,147	5,050,085
Татварын авлага	176,746	100,227
НӨАТ хэрэгжээгүй авлага	116,720	587,255
НДШ-ийн авлага	768	256
Санхүүгийн бус хөрөнгийн дүн	294,234	687,738
Дансны болон бусад авлагын дүн	5,029,381	5,737,823

Бараа, үйлчилгээний авлага цуглуулах дундаж хугацаа нь 48 хоног (2022: 21 хоног) байна.

Нийт 92 харилцагчийн 4,800,238.5 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна. ТУЗ-ийн 2020 оны шийдвэрээр хугацаа хэтэрсэн 213,331 мянган төгрөгийн дансны авлагад найдваргүй авлагын нөөцийг байгуулсан.

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар найдваргүй авлагын дүнд өөрчлөлт ороогүй байна.

9. Бараа материал

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Түүхий эд материал	17,832,748	20,892,511
Сэлбэг хэрэгсэл	2,099,493	1,842,560
Хангамжийн бараа материал	1,891,844	1,119,218
Хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн	835,904	151,996
Бэлэн бүтээгдэхүүн	15,588,471	16,255,827
Бараа материалын дүн	38,248,460	40,262,112

Тайлант хугацаанд зардлаар хүлээн зөвшөөрсөн бараа материалын өртөг нь 18,294,439.1 мянган төгрөг (2022 онд: 16,416,557 мянган төгрөг) байна. Компани бараа материалын өртгийг цэвэр боломжит үнэ цэнтэй ойролцоо гэж үзсэн учир өртгөөр нь бүртгэсэн.

Өр төлбөрийн барьцаанд байгаа бараа материал байхгүй.

10. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бэлтгэн нийлүүлэгчид төлсөн урьдчилгаа төлбөр	5,743	1,706,646
Мэргэжлийн үйлчилгээнд төлсөн урьдчилгаа төлбөр	-	62,300
Гэвэрт төлсөн урьдчилгаа төлбөр	-	251,748
Бусад урьдчилгаа	3,264	32,980
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцооны дүн	9,007	2,053,673

Урьдчилж төлсөн зардал/ тооцооны хөдөлгөөн дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	2,053,673	1,270,009
Нэмэгдсэн	2,883,456	11,934,488
Хасагдсан (зардлаар хүлээн зөвшөөрсөн)	(1,984,724)	(5,535,141)
Хасагдсан (хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрсөн)	(2,943,398)	(5,615,683)
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцооны дүн	9,007	2,053,673

11. Үндсэн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Барилга, байгууламж	Машин, тоног төхөөрөмж	Тээврийн хэрэгсэл	Тавилга эд хогшил бусад хэрэгсэл	Компьютер, бусад хөрөнгө	Нийт
Өртөө						
2022 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	31,807,691	15,275,267	1,297,796	285,473	369,776	49,215,766
Өөрөө үйлдвэрлэсэн	10,018	2,266,017	175,000	41,794	159,200	2,672,029
Худалдан авсан	-	-	(4,930)	-	-	(4,930)
2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	31,817,709	17,561,284	1,467,866	327,267	528,976	51,882,865
Өөрөө үйлдвэрлэсэн	275,064	863,875	-	-	-	1,085,008
Худалдан авсан	-	561,410	-	62,966	26,505	650,881
Хасагдсан	-	-	(9,394)	-	-	(9,394)
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	32,092,773	18,986,569	1,458,472	390,233	555,481	54,748,299
Хуримтлагдсан элэгдэл, үнэ цэнийн бууралт						
2022 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	4,221,012	6,166,902	308,637	81,354	235,567	11,110,189
Тайлант онд байгуулсан	1,288,072	1,905,367	148,817	36,253	95,004	3,481,487
Данснаас хассан хөрөнгөд хамаарах	-	-	-	-	-	-
2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	5,509,084	8,074,269	457,454	117,607	330,571	14,591,676
Тайлант онд байгуулсан	1,318,063	1,684,443	139,652	33,637	109,785	3,310,157
Данснаас хассан хөрөнгөд хамаарах	-	-	(7,797)	-	-	(7,797)
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,827,147	9,758,712	589,309	151,244	440,356	17,894,036
Үлдэгдэл өртөө						
2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	26,308,625	9,487,015	1,010,412	209,660	199,405	37,291,189
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	25,265,626	9,227,857	869,163	238,989	115,125	36,854,263

"Улаанбаатар БҮК" ХК-ийн ТУЗ-ийн 2020 оны 6 дугаар сарын 26-ны өдрийн 2020/18 тоот "Улаанбаатар Менежмент ХХК-ийн "Хаан Банкаас авч буй зээлийн хамтран үүрэг гүйцэтгэгчээр орохыг зөвшөөрөх тухай" тогтоол, 2022 оны 3 дугаар сарын 01-ний өдрийн №2022/05 тоот "Зээлийн хүүнд өөрчлөлт оруулах тухай, зээлийн гэрээнд нэмэлт шаардлага тусгахыг зөвшөөрөх тухай" тогтоолуудаар "Улаанбаатар БҮК" ХК-ийн нэр дээр бүртгэлтэй үндсэн хөрөнгө, тоног төхөөрөмжүүдийг тус зээлийн барьцаанд барьцаалуулахыг зөвшөөрсөн.

"Улаанбаатар Менежмент" ХХК нь 2022 оны 03 дугаар сарын 03-ний өдрийн №ЗЭНГ22/04 тоот зээлийн эрх нээх гэрээ хийж, зээлийн хэмжээ 50 тэрбум төгрөг, зээлийн эрхийн хугацаа 36 сар энэхүү зээлд "Улаанбаатар БҮК" ХК хамтран зээлдэгчээр оролцож, компанийн тоног төхөөрөмжийг барьцаалсан байна.

2023 онд 2,874,828 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн (2022: 2,667,099 мянган төгрөг) байна.

Үйлдвэрлэлийн өртөгт 911,732 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардал, Ерөнхий удирдлагын зардалд 2,398,425 мянган төгрөгийн элэгдэл, хорогдлын зардлыг тус тус хуваарилан тайлагнасан байна.

12. Биет бус хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Компьютерийн програм хангамж	Нийт
<i>Өртөг</i>		
2022 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	20,115	20,115
Нэмэгдсэн	27,950	27,950
2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	48,725	48,725
Нэмэгдсэн	-	-
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	48,725	48,725
<i>Хуримтлагдсан хорогдуулга</i>		
2022 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	(10,788)	(10,788)
Нэмэгдсэн	(9,987)	(9,987)
2022 ны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	(20,775)	(20,775)
Номогдоон	(9,316)	(9,316)
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	(30,091)	(30,091)
<i>Үлдэгдэл өртөг</i>		
2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	27,950	27,950
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	18,634	18,634

13. Дансны ба бусад өглөг

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Дансны өглөг (Тодруулга 13.1)	19,846,486	26,146,416
Ажиллагсдад өгөх өглөг	443,480	266,510
Татвар болон хураамжийн өглөг (Тодруулга 13.2)	571,879	923,246
Ногдол ашгийн өглөг (1)	5,963,993	5,306,256
Дансны ба бусад өглогийн дүн	26,825,838	32,642,428

(1) ТУЗ-ийн 2024 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн 2024/01 тоот тогтоолоор 2023 оны санхүүгийн тайлангийн татварын дараах цэвэр ашгаас нэгж хувьцаанд 1.0 төгрөг буюу 131,547.5 мянган төгрөгийн ногдол ашгийг энгийн хувьцаа эзэмшигчдэд хуваарилахаар шийдвэрлэсэн байна.

ТУЗ-ийн 2023 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн 2023/03 тоот тогтоолоор 2022 оны санхүүгийн тайлангийн татварын дараах цэвэр ашгаас нэгж хувьцаанд 5.0 төгрөг буюу 657,737.5 мянган төгрөгийн ногдол ашгийг энгийн хувьцаа эзэмшигчдэд хуваарилахаар шийдвэрлэж, бүртгэсэн байна.

13.1 Дансны өглөг

Дансны өглогийн 18,109,130 мянган төгрөг буюу 91.25 (%) хувийг толгой компани болох "Улаанбаатар менежмент" ХХК, 245,174 мянган төгрөг буюу 1.24 (%) хувийг үйлдвэрийн голлох түүхий адийг нийлүүлэгч гадаадын PANDROL UK LIMITED, 1,492,180 мянган төгрөг буюу 7.52 (%) хувийг бусад харилцагч тус тус эзэлж байна.

13.2 Татвар болон хураамжийн өглөг

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
НДШ-ийн өглөг	25,439	185,145
НӨАТ-ын өглөг	314,367	-
ХХОАТ-ын өглөг	226,817	201,075
Ногдол ашгийн татварын өглөг	-	537,026
Бусад татварын өглөг	6,256	-
Татвар болон хураамжийн өглөг	571,879	923,246

14. Урьдчилж орсон орлого

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Жижиг харилцагчдын төлсөн урьдчилгаа	50,951	44,399
Том харилцагчдын гэрээний урьдчилгаа төлбөр	809,479	205,168
Урьдчилж орсон орлогын дүн	860,430	249,567

Урьдчилж орсон орлогын хөдөлгөөнийг харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	249,567	665,015
Нэмэгдсэн	8,388,329	66,887,700
Хасагдсан (орлогоор хүлээн зөвшөөрсөн)	(7,777,466)	(67,303,148)
Урьдчилж орсон орлогын дүн	860,430	249,567

Урьдчилж орсон орлого дансанд Бараа материал бэлтгэн нийлүүлэх гэрээний хэрэгжээгүй орлогын үлдэгдэл өмнөх оноос 610,862.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Тухайлбал: "Наранбулагхан" ХХК-ийн 213,460.6 мянган төгрөг, "Цагаан хорол" ХХК-ийн 120,904.2 мянган төгрөг, "Тага анар" ХХК-ийн 35,832.0 мянган төгрөг, ОСНААУГазар 59,841.6 мянган төгрөг, "Скайлайн бийлд" ХХК-ийн 25,099.8 мянган төгрөг, "Ньютвр" ХХК-ийн 28,024.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

15. Хойшлогдсон орлогын албан татвар

Хойшлогдсон орлогын албан татварын хөдөлгөөнийг доор тодруулав. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	273,051	446,651
Элэгдэл	(5,164)	11,832
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	15,972	(185,432)
Эцсийн үлдэгдэл	283,859	273,051

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон хугацааны хойшлогдсон орлогын албан татвар нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	Бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрсөн	Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
<i>Хойшлогдсон татварын өр төлбөр</i>				
Элэгдэл	458,220	-	(5,164)	453,056
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	(185,169)	-	15,972	(169,197)
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр	273,051	-	10,808	283,859

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон хугацааны хойшлогдсон орлогын албан татвар нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2022 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	Бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрсөн	Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
<i>Хойшлогдсон татварын өр төлбөр</i>				
Элэгдэл	446,388	-	11,832	458,220
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	263	-	(185,432)	(185,169)
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр	446,651	-	(173,600)	273,051

Үндсэн хөрөнгө болон биет бус хөрөнгийн хойшлогдсон татварын өглөгийн өөрчлөлт нь Монгол Улсын татварын хуульд хийгдсэн өөрчлөлтөөс шалтгаалан үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн элэгдэл, хорогдуулалтын тооцооллын өөрчлөлтөөс үүссэн байна.

16. Эздийн өмч

16.1. Хувьцаат капитал (дүрмийн сан)

	Энгийн хувьцаа	
	2023	2022
Зөвшөөрөгдсөн болон гаргасан хувьцаа (ширхэгээр)	131,547,500	131,547,500
Энгийн хувьцааны нэрлэсэн үнэ (төгрөгөөр)	1	1
Энгийн хувьцааны тоо ширхэг (мянган төгрөгөөр)	131,548	131,548

Компани нь тогтмол орлогын эрхгүй энгийн хувьцааны нэг ангилалтай.

16.2. Нэмж төлөгдсөн капитал

Хувьцааны нэрлэсэн үнээс илүү төлөгдсөн хэмжээг хэлнэ. Хувьцааг нэрлэсэн үнээс нь доогуур үнээр борлуулбал хүлээсэн алдагдлын хэмжээг нэмж төлөгдсөн капитал дансанд сөрөг тэмдэгтэйгээр харуулна.

16.3. Дахин үнэлгээний нөөц

Дахин үнэлгээний нөөц нь нийт үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээнээс үүсдэг. Дахин үнэлсэн хөрөнгийг данснаас хассан үед хөрөнгийн дахин үнэлгээний нөөцийн хувь тухайн хөрөнгөөс хамаарах бөгөөд бодитоор хэрэгжүүлж хуримтлагдсан ашиг, алдагдалд шууд шилжүүлдэг. Мөн тайлант хугацаа бүрийн эцэст дахин үнэлгээний нөөцийн хэрэгжсэн хэсгийг хуримтлагдсан ашиг, алдагдалд шууд шилжүүлдэг.

Мянган төгрөгөөр	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Нийт дүн
2023 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	27,124,963	-	27,124,963
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	(537,078)	-	(537,078)
2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	26,587,885	-	26,587,885

16.4. Хуримтлагдсан ашиг

Үйл ажиллагаа эхэлсэн үеэс нэмэгдсэн капитал. Энэ нь тухайн тайлангийн хугацаанд 377,140 мянган төгрөгийн цэвэр ашгаар нэмэгдсэн.

17. Орлого

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Борлуулалтын орлого	36,741,029	71,915,289
Ажил, үйлчилгээ үзүүлсэний орлого	156,865	169,888
Борлуулалтын орлогын дүн	36,897,894	72,085,177

2023 оны жилийн эцсийн байдлаар борлуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт 37,741,029 мянган төгрөг буюу 73%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. ТБХЭ-ийн бүтээгдэхүүн нийлүүлэлт нь өмнөх оныхоос

34,397,800 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь стандарт бүтээгдэхүүний борлуулалт буурсантай холбоотой байна.

Компанийн орлогыг хүлээн зөвшөөрөх онцлогоор нь задалж харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

2023 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Зөвлөх	Үйлчилгээ	Бөөний худалдаа	Бусад	Нийт
Хүргэх цэгт буюу хугацааны тодорхой агшинд бүртгэсэн орлого	-	-	-	36,897,894	36,897,894
Дүн	-	-	-	36,897,894	36,897,894

2022 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Зөвлөх	Үйлчилгээ	Бөөний худалдаа	Бусад	Нийт
Хүргэх цэгт буюу хугацааны тодорхой агшинд бүртгэсэн орлого	-	-	-	72,085,177	72,085,177
Бүгд	-	-	-	72,085,177	72,085,177

18. Борлуулалтын өртөг

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Борлуулсан бараа бүтээгдэхүүний өртөг	21,199,367	52,546,481
Борлуулсан ажил үйлчилгээний өртөг	59,209	-
Борлуулалтын өртгийн дүн	21,258,576	52,546,481

Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртгийг зардлаар ангилж харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Цалингийн зардал	1,745,153	4,313,631
НДШ-ийн зардал	287,167	709,813
Элэгдлийн зардал	412,416	1,019,402
Үндсэн материалын зардал	15,888,660	39,273,240
Түлш, шатахууны зардал	1,250,640	3,091,309
Түрээсийн зардал	101,142	250,000
Бусад зардал	1,573,396	3,889,086
Борлуулалтын өртгийн дүн	21,258,576	52,546,481

19. Түрээсийн орлого

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Түрээсийн орлого	157,091	171,278
Түрээсийн орлогын дүн	157,091	171,278

Түрээсийн орлого дансанд "Улаанбаатар менежмент" ХХК-тай 2021 оны 01 дүгээр 02-ны өдөр №ВИК2019/01-01/01 тоот түрээсийн гэрээгээр 2 жилийн хугацаатай нэг сарын 14,400.0 мянган төгрөгийн төлбөртэй орлогыг бүртгэж, тайлагнасан байна.

20. Бусад орлого

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Бусад орлого	6,706	28,305
Бусад орлогын дүн	6,706	28,305

21. Борлуулалт, маркетингийн зардал

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Ажилчдын цалингийн зардал	145,540	115,501
Аж ахуй нэгжээс талсэн НДШ-ийн зардал	19,648	15,593
Шатахууны зардал	5,033	-
Зар сурталчилгааны зардал	22,110	-
Хөдөлмөр, хамгааллын зардал	97	-
Албан томилолтын зардал	1,136	-
Бичиг хэргийн зардал	955	-
Засварын зардал	2,234	-
Бусад	10,677	-
Борлуулалт, маркетингийн зардалын дүн	207,430	131,094

22. Ерөнхий ба удирдлагын зардал

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Ажилчдын цалингийн зардал	5,152,020	4,404,039
Аж ахуй нэгжээс талсэн НДШ-ийн зардал	705,868	578,786
Албан татвар, төлбөр, хураамжийн зардал	427,110	159,382
Томилолтын зардал	127,232	10,233
Бичиг хэргийн зардал	29,992	132,443
Шуудан холбооны зардал	26,587	25,849
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	884,185	922,743
Сургалтын зардал	9,790	10,870
Даатгалын зардал	20,044	30,142
Ашиглалтын зардал	264,200	302,235
Засварын зардал	713,481	1,195,557
Элэгдэл, хорогдлын зардал	2,398,425	2,109,501
Түрээсийн зардал	362,996	418,184
Харуул хамгаалалтын зардал	257,760	250,800
Цэвэрлэгээ үйлчилгээний зардал	166,850	175,803
Тээврийн зардал (1)	1,701,893	1,339,731
Шатахууны зардал	107,198	113,373

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Хүлээн авалтын зардал	60,286	31,278
Зар сурталчилгааны зардал	49,153	12,809
Хөдөлмөр хамгаалын зардал	393,610	-
Бусад (2)	1,050,718	1,851,643
Ерөнхий ба удирдлагын зардлын дүн	14,915,998	14,075,401

(1) Тээврийн зардлын 88.3 хувийг дараах компаниуд гүйцэтгэсэн байна. Үүнд: "Интерсорс инк" ХХК-д бараа хүлээн авах тээвэрт 1,384,149.8 мянган төгрөг, УБТЗ УБ өртөөнд 91,014.3 мянган төгрөг, "Цагаан тугтаны үр сад" ХХК-д 24,823.4 мянган төгрөгийг тус тус тээврийн зардлаар бүртгэсэн байна.

(2) Бусад зардалд дансанд ур хангамжийн зардал 20,204.0 мянган төгрөг, давтгалын зардал 26,644.3 мянган төгрөг, гадаад мэрэжлэсэн хөдөлмөр эрлэлтийн төлбөр 23,651.6 мянган төгрөг, туршилт шинжилгээний зардал 141,143.0 мянган төгрөг, хоол унааны зардал 162,881.8 мянган төгрөг, бусад зардал 372,991.8 мянган төгрөгийн зардлыг тус тус бүртгэсэн байна.

23. Санхүүгийн орлого

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн үлдэгдлээс олсон хүүгийн орлого	66	4,000
Санхүүгийн орлогын дүн	66	4,000

24. Бусад зардал

мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Үндсэн үйл ажиллагааны бус бусад зардал	234,635	209,075
Бусад зардлын дүн	234,635	209,075

25. Үндсэн хөрөнгийг дансанд хассаны олз

Тайлант хугацаанд 4,000.0 мянган төгрөгийн анхны өртөгтэй, 1,961.0 мянган төгрөгийн хуримтлагдсан элэгдэлтэй тээврийн хэрэгслийг худалдан борлуулж, 2,039.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дансанд хассаны олз хүлээн зөвшөөрч, тайлагнасан байна.

26. Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз/гарз		
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	(52,755)	83,737
- Дансны болон бусад өвлөгөө	17,395	(147,136)
- Дансны болон бусад өглөг	37,360	1,892,613
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз /гарзын дүн	2,000	1,829,214

27. Орлогын татварын зардал

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Тайлант жилийн татвар	82,824	216,078
Хойшлогдсон татвар (тодруулга 15-аас харна уу)	(10,808)	17,360
Дүн	72,017	233,438

Үр ашигт татварын хувь хэмжээний нэгтгэл нь дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Татварын өмнөх ашиг (СТОУС-ын дагуу)	449,157	2,125,303
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцсон татвар ногдох орлого	(66)	(4,000)
(Татвар тооцохгүй) татвар ногдох орлогоос хасагдахгүй хэсэг, цэвэр	234,635	209,075
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө/ өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрөөгүй түр зөрүү	108,085	(173,600)
Нийт татвар ногдуулах орлого	791,811	2,156,777
Нийтлэг хувь хэмжээгээр ногдох орлогын албан татвар (2022: 10%/26%)	82,818	216,678
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох орлогын албан татвар (2022: 10%/25%)	7	400
Хойшлогдсон орлогын албан татварын зардал	(10,808)	17,360
Ногдуулсан орлогын албан татварын зардал	72,017	233,438

Хийшлэгдсэн өмчлөлийн хөрөнгө, өр төлбөрийн мэдээллийг тодруулга 15-аас харна уу.

28. Холбоотой талын ажил гүйлгээ

Компанийн холбоотой талд голлох удирдлага, хараат болон хамтын хяналттай компани, толгой болон охин компани, нэгдмэл хяналт дор байдаг зэрэгцээ аж ахуйн нэгжүүд хамаарна.

28.1. Хяналтын харилцаа

Тус компанийн 97.5 (%) хувийг эзэмшдэг толгой компани болох "Улаанбаатар менежмент" ХХК хянадаг. Компанийн дээд толгой компани нь Монгол улсын хуулийн этгээдэд бүртгэгдэж Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 20-р хороо, Дунд голын гудамж, "Улаанбаатар" БҮК ХК-ийн байр, 3-р давхар хаягт байрлах "Улаанбаатар менежмент" ХХК бөгөөд санхүүгийн тайлангаа олон нийтэд зориулан гаргадаггүй байна.

28.2. Толгой компанитай хийсэн ажил гүйлгээ

Тайлант хугацаанд Компани нь дараах ажил гүйлгээг толгой компанитай хийсэн:

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
"Улаанбаатар менежмент" ХХК		
Бараа борлуулалт	-	462,372
Үйлчилгээ үзүүлсэн	269,151	19,500
Бараа бүтээгдэхүүн, түүхий эд материалын худалдан авалт	3,756,024	11,976,557
Хоорондын тооцоогоор авсан зээл	1,760,000	50,994,050
Хоорондын тооцоогоор төлсөн зээл	6,410,283	56,138,519
Хоорондын тооцоогоор авсан зээлийн хуримтлагдсан хүү	-	1,371,605

28.3. Бусад холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээ

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Бараа бүтээгдэхүүн, түүхий эд материалын худалдан авалт	462,707	346,074

28.4. Удирдлага болон тэдний ойр дотны гэр бүлийн гишүүдтэй хийсэн ажил гүйлгээ

Голлох удирдлагад ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага, тэдний гэр бүлийн гишүүд хамаарна. Голлох удирдлагын тайлант оны цалин хөлс, урамшуулал, холбогдох бусад тэтгэмжийн зардал дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
Цалин хөлс, урамшуулал	161,709	460,034
Нийгмийн даатгалын зардал	7,590	58,729
Дүн	169,299	518,763

28.5. Холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээний үлдэгдэл

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
"Улаанбаатар Менежмент" ХХК	10,777,206	11,675,648
"Улаанбаатар менежмент" ХХК-аккредитив	7,331,924	8,383,087
"Батшил" ХХК	159,779	87,358
Өглөгийн дүн	18,268,909	20,146,093

29. Болзошгүй өр төлбөр

Тайлант хугацаанд Компани эсрэг хуулийн зарга маргаантай холбоотой болзошгүй өр төлбөр байхгүй байна.

30. Санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл

Хүлээн зөвшөөрөх шалгуур, орлого зарлагыг хүлээн зөвшөөрөх үндэслэл, санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр, эздийн өмчийн хэрэглүүрийн ангиллын талаар хэрэглэж буй нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, арга зэргийг **Тодруулга 4.4-д** дэлгэрэнгүй харуулсан болно.

Компани нь санхүүгийн хэрэглүүрийн идэвхтэй арилжаанд оролцдоггүй. Компанийн өртөж болох томоохон санхүүгийн эрсдэл нь доорх байдалтай байна.

30.1. Зах зээлийн эрсдэл

Компани санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг хэрэглэх явцад зах зээлийн эрсдэл, үүнд үндсэн үйл ажиллагаа болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанаас үүдэн гарах гадаад валют, хүүгийн түвшин болон бусад үнийн эрсдэлтэй тулгардаг байна.

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө болон банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хадгаламжаас мөн зээлийн эрсдэл үүснэ.

Гадаад валютын эрсдэл

Компанийн ихэнх гүйлгээ Монгол төгрөгөөр хийгддэг. Гадаад валютын ханшийн эрсдэлд өртөх нь анх ам.доллар, юанаар хийгдсэн Компанийн гадаадад хийсэн худалдан авалтаас үүдэн бий болдог байна.

Валютын эрсдэлд өртөж буй гадаад валютаар хийгдсэн санхүүгийн хөрөнгө, ер төлбөрийг дор харуулав. Доорх дүнг хаалтын ханшаар монгол төгрөг рүү хөрвүүлж удирдлагадаа тайлагнасан байна:

Ангилал	ам.доллар	юань	рубль
2023 оны 12 дугаар сарын 31			
Санхүүгийн хөрөнгө			
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	35,696	16,901	623
- Дансны болон бусад авлага	-	-	6,668
Санхүүгийн ер төлбөр			
- Дансны болон бусад өглөг	15,798,731	60,481	6,668
Цэвэр дүн	(15,763,035)	(43,581)	(6,045)
2022 оны 12 дугаар сарын 31			
Санхүүгийн хөрөнгө			
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	44,608	102,521	53,964
- Дансны болон бусад авлага	-	-	8,646
Санхүүгийн ер төлбөр			
- Дансны болон бусад өглөг	20,614,100	070,401	0,040
Цэвэр дүн	(20,469,560)	(776,960)	45,318

Ам.доллар, юанийн эсрэг төгрөгийн 10 (%) (2022: 10%) –хувийн өсөлт ба бууралтад үзүүлэх Компанийн мэдрэмжийг доорх хүснэгтээр харуулав. 10% (2022: 10%) нь гадаад валютын ханшийн боломжит өөрчлөлтөд өгөх удирдлагын үнэлгээг харуулдаг. Мэдрэмжийн шинжилгээнд зөвхөн одоогийн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлс, гадаад валютын ханшийн 10%-ийн (2022: 10%) өөрчлөлт дэх тайлант хугацааны өцсөт хийсэн нь хөрвүүлэлтийн тохируулга багтана.

Хэрэв төгрөг ам.доллар болон юанийн эсрэг 10% -аар (2022: 10%) чангарвал, дараах нөлөөг үзүүлэх болно:

Минган төгрөгөөр	Тайлант оны ашиг, алдагдал		
	Ам.доллар	Юань	рубль
2023 оны 12 сарын 31	(1,576,304)	(4,358)	(604)
2022 оны 12 сарын 31	(2,046,956)	(77,696)	4,532

Гадаад валютын эрсдэлд өртөх байдал нь тайлант жилд гадаадад хийсэн гүйлгээний хэмжээнээс хамааран зөрүүтэй байна. Гэсэн хэдий ч дээрх шинжилгээ нь валютын эрсдэлд өртөх компанийн байдлыг харуулж байна.

30.2. Зээлжих эрсдэл

Зээлжих эрсдэл нь компанид санхүүгийн эрсдэл үүссэний улмаас гэрээний үүргээ гүйцэтгэж чадахгүй болох эрсдэлийг харуулдаг. Компанийн хувьд энэхүү эрсдэлийн нөлөөлөл нь дансны

авлага, банкн дах харилцах данс гэх мэт өөр өөр санхүүгийн хэрэгслээс үүсдэг. Дараах санхүүгийн хэрэглүүрийн дансны үнээр хамгийн их зээлжих эрсдэлийг харуулав:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2022 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
	<i>Санхүүгийн хөрөнгө дансны үнээр</i>	
- Банкн дахь харилцах	281,247	563,284
- Дансны авлага	4,735,147	5,050,085

Банкн дахь харилцах

Банкн дахь мөнгөний зээлжих эрсдэлийг томоохон банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулах замаар удирддаг.

Moody's Investors Service/Standard & Poor's-ийн үнэлгээгээр банкн дахь харилцахын зээлжих зэрэглэл дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2023 он	2022 он
B3	281,247	563,284
Зэрэглэлгүй	-	-
Дүн	281,247	563,284

Дансны авлага

Компани дансны авлага нь томоохон санхүүгийн бүрэлдэхүүн бүхий зүйлсийг агуулаагүй тул тэдгээрийн хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг (найдаргүй авлагын зардал) тооцохдоо СТОУС 9-ийн дагуу хялбаршуулсан загварыг ашигладаг.

Хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ дансны авлагын цуглуулагдах хугацаанд үндэслэн үнэлдэг.

Тийлэнц хувцвны эцэст үнэ цэнийн бууралт (найдаргүй авлага) үүсэх нөхцөл үүссэн, нотолгоо байгаа бол авлагын дансны нөхөгдөх дүнг тооцож, аливаа үнэ цэнийн бууралтын гарз (найдаргүй авлага)-ийг тайлант хугацааны гарзаар хүлээн зөвшөөрнө. Найдаргүй авлагыг удирдлагын шийдвэрийг үндэслэн данснаас хасна.

30.3. Хөрвөх чадварын эрсдэл

Хөрвөх чадварын эрсдэл гэдэг нь компани хүлээсэн үүргээ биелүүлж чадахгүй байх эрсдэл юм.

Компанийн бодлого нь үйл ажиллагааны болон зээлийн үйлчилгээтэй холбоотой төлбөрийг барагдуулахад хангалттай мөнгөн хөрөнгө болон түргэн борлогдох хөрөнгөтэй байх оновчтой хөрвөх чадварын удирдлагын бодлого хэрэгжүүлэх юм.

Дараах хүснэгтээр гэрээнд заасан эргэн төлөгдөх хугацаатай үүсмэл бус санхүүгийн өр төлбөрүүдийг төлөх компанийн үлдсэн гэрээний хугацааг харуулав. Компани төлөх шаардлагатай эхний өдөр санхүүгийн өр төлбөрийн дискаунтчилаагүй мөнгөн гүйлгээнд үндэслэн уг хүснэгтийг гаргасан.

2023 оны 12 сарын 31	Богино хугацаат			Урт хугацаат
	6 сараас бага	6 сараас 1 жил	1-5 жил	5-с дээш жил
Дансны болон бусад өглөг	12,583,693	20,058,735	-	-
Нийт	12,583,693	20,058,735	-	-

2022 оны 12 сарын 31	Богино хугацаат			Урт хугацаат
	6 сараас бага	6 сараас 1 жил	1-5 жил	5-с дээш жил
Дансны болон бусад өглөг	17,414,959	9,410,879	-	-
Нийт	17,414,959	9,410,879	-	-

31. Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөрийг санхүүгийн тайланд бодит үнэ цэнийн шатлалаар гурван түвшинд ангилна. Эдгээр гурван ангиллыг бодит үнэ цэнийг хэмжихэд ашигласан орцуудын ач холбогдолд үндэслэнэ.

Түвшин 1: Ижил төрлийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн идэвхтэй зах зээл дэх зарласан (тохируулаагүй) үнийг ашиглан тодорхойлно;

Түвшин 2: Хөрөнгө болон өр төлбөрийн хувьд боломжит өгөгдлийг ашиглан шууд (үнэ) болон шууд бусаар (үнээс гаралтай) бодит үнэ цэнийг тодорхойлох аргачлалыг 2-р түвшинд хэрэгжүүлнэ;

Түвшин 3: Зах зээлийн ашиглаж болох өгөгдөлд тулгуурлахгүйгээр (ашиглагдахгүй өгөгдөл) бодит үнэ цэнийг тодорхойлно. Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүрийг ангилахдаа бодит үнэ цэнийн түвшинг ашигладаг.

Дараах хүснэгтээр бодит үнэ цэнийг хэмжсэн санхүүгийн хөрөнгө, санхүүгийн өр төлбөрүүдийн шатлалыг түвшин тус бүрээр харуулав:

2023 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	303,662	-	-	303,662
Дансны болон бусад авлага	-	5,029,381	-	5,029,381
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	303,662	5,029,381	-	5,333,043

Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны болон бусад өглөг	-	26,825,838	-	26,825,838
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	-	26,825,838	-	26,825,838

Цэвэр бодит үнэ цэнэ	303,662	(21,796,457)	-	(21,492,795)
-----------------------------	----------------	---------------------	----------	---------------------

2022 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	566,176	-	-	566,176
Дансны болон бусад авлага	-	5,737,823	-	5,737,823
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	566,176	5,737,823	-	6,303,999

Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны болон бусад өглөг	-	32,642,428	-	32,642,428
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	-	32,642,428	-	32,642,428

Цэвэр бодит үнэ цэнэ	566,176	(26,904,605)	-	(26,338,429)
-----------------------------	----------------	---------------------	----------	---------------------

Түвшин 2 болон 3-т ангилагдсан санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийг хэмжихдээ дараах үнэлгээний техникийг ашигласан:

31.1. Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн шатлалын түвшинг дараах хүснэгтээр харуулав:

2023 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Үндсэн хөрөнгө:				
– Барилга	-	-	26,308,625	26,308,625
– Бусад хөрөнгө	-	-	10,982,564	10,982,564
Биет бус хөрөнгө:				
– Программ хангамж	-	-	18,634	18,634

2022 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Үндсэн хөрөнгө:				
– Барилга	-	-	26,308,625	26,308,625
– Бусад хөрөнгө	-	-	10,982,564	10,982,564
Биет бус хөрөнгө:				
– Программ хангамж	-	-	27,950	27,950

Хөрөнгийн дахин үнэлгээг 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар хийлгэсэн.

32. Капиталын удирдлагын бодлого, журам

Компанийн капиталын удирдлагын бодлогын зорилго нь компани цаашид үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах чадавхийг хангах, тухайн бүтээгдэхүүн үйлчилгээний холбогдох эрсдэлийн түвшинг үндэслэн тэдгээрийн үнийг олонхтой тогтоох замаар хувицаа эзэмшигчдэд зохистой өгөөжийг хүртээх юм.

Компанийн зорилго нь капитал, санхүүжилтийн харьцааг зохистой түвшинд барих юм.

Санхүүгийн хараат байдлаас зайлсхийх үр ашигтай санхүүгийн бүтцийг бий болгохын тулд удирдлага компанийн капиталын шаардлагыг үнэлнэ. Компани капиталын бүтцийг удирдаж, эдийн засгийн нөхцөл байдлын өөрчлөлт, хөрөнгийн эрсдэлийн шинж чанарыг харгалзан тохируулга хийдэг. Капиталын бүтцийг бий болгож, тохируулахын тулд компани хувьцаа эзэмшигчдэд төлсөн ногдол ашгийн дүнд залруулга хийж, хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгийг буцаах, шинээр хувьцаа гаргах, эвсэл өр төлбөрөө бууруулахаар хөрөнгө борлуулах зэрэг арга хэмжээ авна.

Компанийн тайлант хугацааны капиталын дүнг доор хураангуйлан харуулав:

Мянган төгрөгөөр	2023 оны 12 сарын 31-ний байдлаар	2022 оны 12 сарын 31-ний байдлаар
Нийт эздийн өмч	52,493,280	52,773,877
Хасах: мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	303,662	566,176
Капитал	52,796,942	53,340,053
Нийт эздийн өмч	52,493,280	52,773,877
Бүх санхүүжилт	52,493,280	52,773,877
Капитал, санхүүжилтийн харьцаа	1.01	1.01

33. Тайлагналын үеийн дараах үйл явдал

Тайлагналын өдрөөс 2024 оны 02 дугаар сарын 29-ныг дуустал энэхүү тайланг баталгаажуулсан өдөр хоорондын хугацаанд ямар нэгэн залруулагдах эсвэл үл залруулагдах томоохон гүйлгээ гараагүй болно.

34. Орчуулга

Эдгээр санхүүгийн тайланг Монгол, Англи хэл дээр бэлтгэсэн бөгөөд Монгол болон Англи хувилбар хооронд зөрүү гарвал, Монгол хувилбарыг дагах болно.

35. Санхүүгийн тайлангийн баталгаажуулалт

2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон санхүүгийн тайланг 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдөр удирдлага батлав.

Ө.Дэлгэрмаа
Ерөнхий нягтлан бодогч